

SUOMEN TEATTERIT
FINLANDS TEATRAR

EDUSKUNTAVAALI-
TAVOITTEET 2027

Elävää esittävää taidetta kaikille

– nyt ja tulevaisuudessa.

Esittelemme tässä esitteessä vaaliteemamme
ja toimenpide-ehdotuksia Eduskuntavaaleihin.
Toimenpiteistä tarkemmin erillisessä liitteessä.

TEEMA 1:

KULTTUURIN RAHOITUKSEN KORJAUSLIIKE

SUOMALAISEN esittävän taiteen rahoitus nojaa kolmeen tekijään: lipputuloihin, kuntien tukeen ja valtion tukeen. Julkinen tuki mahdollistaa sen, että lippujen hinnat voidaan pitää yleisölle saavutettavalla tasolla, että ammattilaisille voidaan maksaa työehtosopimusten mukaista palkkaa ja että laadukasta taidetta voidaan luoda eri puolilla Suomea.

Viime vuosina valtionrahoitukseen on kohdistettu merkittäviä leikkauksia ja teatterilippujen arvonlisäverokantaa on nostettu, joten tulevalle hallituskaudella kulttuurin rahoituspohjaa tulee korjata. Myös yksityisen rahoituksen kasvattamiseen on potentiaalia ja lahjoitusten verovähennysoikeuteen liittyvää lainsäädäntöä tulee edelleen kehittää. Rahoitusmuodoissa tulee tunnistaa kehittyvät toiminnan tavat; esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän rinnalla tulee tunnistaa esittävän taiteen tuotantokeskusten ja välittäjäjärakenteiden rooli ja tarpeet.

Kulttuuribudjetin nostaminen prosenttiin valtion budjetista tulee edelleen olla ylivaalikautinen tavoite. Riittävä julkinen tuki takaa taiteen vapauden ja mahdollistaa sen kukoistuksen.

Kulttuuribudjetin
nostaminen
prosenttiin valtion
budjetista tulee
edelleen olla
ylivaalikautinen
tavoite.

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmään tarvitaan **5 miljoonan euron lisäys** henkilötyövuosivajeen paikkaamiseksi.

  - Teatterilippujen ja muiden kulttuurituotteiden **arvonlisäveroa tulee alentaa.**

  - Kulttuurin yksityisten **lahjoitusten verovähennysoikeus korkeakoulujen tasolle.**

  - Kulttuuri- ja liikuntaetujen **verovapaata euromääräistä tasoa** tulee korottaa.

  - Esittävän taiteen tuotantokeskukset ja muut välittäjä rakenteet tarvitsevat **oman rahoitusmallin.**
-

TEEMA 2:

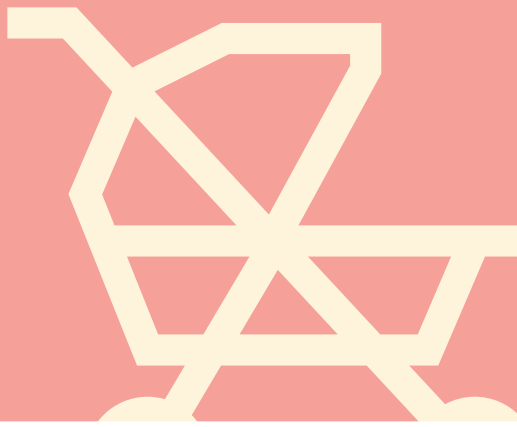
LAPSET JA NUORET ESITTÄVÄN TAITEEN ÄÄREEN

”**MONIMUOTOINEN** ja saavutettava kulttuuri on jokaisenoikeus. Kulttuuri kuuluu kaikille riippumatta taustasta, kielestä, sijainnista, iästä tai taloudellisista resursseista”, todetaan eduskunnan hyväksymässä Kulttuuripoliittisessa selonteossa.

Koronakriisi ja taloudellisesti haastavat vuodet ovat aiheuttaneet suomalaisille lapsille pysyvän taidevajeen. Lapsille ja nuorille on tarjolla laadukasta ammattilaisten tekemää esittävää taidetta ympäri Suomen. Kaikilla lapsilla ei kuitenkaan ole mahdollisuuksia päästä teatterin, tanssin tai sirkuksen äärelle oman perheensä kanssa, joten on tärkeää, että esityskokemuksia voidaan tarjota osana päiväkotien toimintaa ja koulujen opetusta.

Elävä esittävä taide lisää tutkitusti empatiakykyä, yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutustaitoja. Digimaailman ja ruutujen kyllästäämään elämään tarvitaan enemmän inhimillistä vuorovaikutusta ja mielikuvitusta ruokkivia hetkiä, ihmiseltä ihmiselle. Teatteri-, tanssi- ja sirkuskokemukset vahvistavat mielenterveyttä ja tarjoavat monipuolisia samastumisen kohteita omaa identiteettiä pohtiville nuorille.

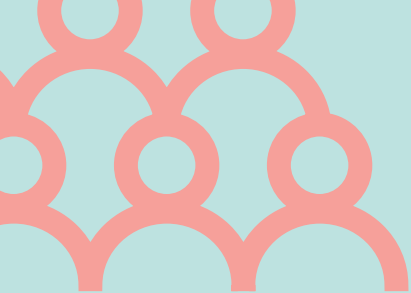
Elävä esittävä
taide lisää
tutkitusti
empatiakykyä.

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Positiivisen erityiskohtelun rahoituksesta on korvamerkittävä **osuus päiväkotien ja koulujen esitysvierailuiden ostamiseen.**
-
- **Taidetestaajat-ohjelman** rahoitus ja toiminta tulee vakiinnuttaa valtion tuella.

Kulttuuri
vahvistaa myös
yhteiskuntien
kriisinkestävyyttä.

TEEMA 3:

TEATTERI VAHVISTAMAAN DEMOKRATIAA JA OSALLISUUTTA

EU:N KULTTUURIMINISTERIT allekirjoittivat marraskuussa 2025 yhteisen julistuksen, jossa korostettiin taiteen ja kulttuurin merkitystä demokraattisten yhteiskuntien keskeisenä osana. Kulttuuri vahvistaa myös yhteiskuntien kriisinkestävyyttä. Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyssodan aikana on nähty, miten Venäjä on kohdistanut iskujaan kulttuuri-instituutioihin kuten teattereihin ja museoihin, ja miten sen tavoitteena on ollut murtaa Ukrainan kansallista ja kulttuurista identiteettiä.

Suomalainen elävä kulttuuri on tärkeä ja keskeinen osa suomalaisten identiteettiä, maanpuolustustahtoa ja demokratiaa. Suomalainen esittävä taide ja muu kulttuurielämä tulee nähdä osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta. Mikäli puolustusmenoja kasvatetaan jatkossa merkittävästi, tulisi osa siitä kasvusta ohjautua myös kulttuurin tukeen.

Suomessa on koko maan kattava ammattiteatteriverkosto, jonka haluamme säilyvän jatkossakin. On tärkeää, että ihmisillä on mahdollisuus päästä kokemaan ammattilaisten tekemää esittävää taidetta lähellä kotia. Maakuntien teatterit tuovat näyttämöilleen paikallisia aiheita ja teemoja ja toimivat omien alueidensa veto- ja pitovoimatekijöinä.

Mikäli teatterin tai muun kulttuurilaitoksen toiminta loppuu jollain paikkakunnalla, vaikuttaa se negatiivisesti koko alueeseen. Suomi on polarisoitumassa voimakkaasti aluekehityksen näkökulmasta. Itä-Suomen, Pohjois-Suomen ja pienempien maakuntakaupunkien asukkaiden on saatava pitää omat ammattiteatterinsa. Kysymys on ihmisten hyvästä elämästä ja alueiden huoltovarmuudesta.

Suomen suurissa kaupungeissa on maahanmuuton ansiosta yhä enemmän muun kuin suomen- ja ruotsinkielisiä asukkaita. Tulevaisuudessa on tärkeää, että myös esittävän taiteen alalla voidaan kertoa kaikkien suomalaisten tarinoita ja ottaa huomioon eri taustoista tulevat yleisöt.

Suomalaisella teatterilla tulee olla kontakteja myös muualle maailmaan. Esittävän taiteen kansainvälisen yhteistyön ja vierailuiden helpottaminen vahvistaa kansainvälistä Suomea. Verotukseen liittyvien esteiden poistaminen ja riittävä julkinen rahoitus mahdollistaa alan kehittämistyön laajemman yleisöpohjan saavuttamiseksi.

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- **Vierailu- ja yhteistyömallien vahvistaminen,** esimerkiksi *Uudet klassikot* -hanketta jatkamalla.

- Opetus- ja kulttuuriministeriön on tehtävä selvitys **kulttuurialan kriittisestä infrastruktuurista.**

- **Kansainvälisten esitysvierailuiden sujuvoittaminen** lähdeverotuksen muutoksilla.

- **Lisärahoitus erikielisten yleisöjen tavoittamiseen** ja ohjelmistojen kehittämiseen teattereissa.

TAUSTAA

Suomi on teatterimaa.

Suomalainen teatteri, tanssi, sirkus ja ooppera keräävät vuosittain 3–4 miljoonan katsojan yleisöt. On tärkeää, että kaikki suomalaiset – iästä, asuinpaikasta tai taustasta riippumatta – pääsevät nauttimaan jatkossakin elävästä esittävästä taiteesta.

Jotta tämä on mahdollista myös 2030-luvulla, Eduskuntavaaleissa 2027 ja sen jälkeen tarvitaan kulttuurin merkityksen tunnistaminen yhteiskunnassa, Kulttuuripoliittisen selonteon toimeenpano sekä korjausliike kulttuurin rahoitukseen.

Suomen Teatterit ry – Finlands Teatrar rf (STEFI) on suomalaisten esittävän taiteen ammattijärjestö, joka työskentelee jäsentensä toimintaedellytysten turvaamiseksi ja hyvän teatterin, tanssin ja sirkuksen tekemisen mahdollistamiseksi Suomessa. Jäseniämme ovat yli 70 suomalaista ammattiteatteria sekä tanssi- ja sirkusorganisaatiota.

www.suomenteatterit.fi

Lisätietoja:

Suomen Teatterit ry
Kaisa Paavolainen, toimitusjohtaja
kaisa.paavolainen@suomenteatterit.fi
p. 040-5180698